

Zamrzlé paragrafy

Každý nový ministr začíná od nuly. To je problém, říká předseda Nejvyššího soudu Pavel Šámal.

ROZHOVOR
str. 10–11

prečtěte si:

SPECIÁL Pojištění

- Dluh u zdravotní pojišťovny: žádost o prominutí, nebo podání odvolání?

KOMENTÁŘ: PREZIDENT A KOUZLO PROSTOTY / str. 12

Krátce

Rybářství Třeboň: více ryb, menší zisky

Rybářství Třeboň loni zvýšilo výlov ryb o dvě procenta na 3337 tun. Rostl i prodej. Na tržby a zisk to ale mělo opačný efekt. Tržby klesly o necelé procento na 130 milionů, což je nejméně za poslední čtyři roky. **str. 7**

Nový Nord Stream má vést plyn přes Česko

Plynárenské firmy mají zájem o výrazné zvýšení kapacity plynovodů na hranicích mezi Českem a Německem, ukázal průzkum společnosti Net4Gas. Přes Česko by měl plyn proudit do rakouského Baumgartenu. **str. 7**

Snaha normalizovat obchod s Kubou se zadrhla

Bezmála měsíc po historické návštěvě prezidenta Baracka Obamy naděje na zrušení obchodního embarga výšuměly. Konec embarga tak zřejmě bude muset počkat, až budou Castro i Obama pryč. **str. 8**

Japonsko a Ekvádor zasáhla zemětřesení

Japonští záchranáři zintenzivnili pátrání po možných přeživších v rozvalinách domů, které se zhroutily při silných zemětřeseních ve čtvrtek a v pátek. V sobotu večer zasáhlo silné zemětřesení také pobřežní oblast Ekvádoru. **str. 9**

Foto E15 Michael Tomáš

Finanční skupina PPF nejbohatšího Čecha Petra Kellnera **přestaví secesní dům v pražské Pařížské ulici 22.** Nyní opuštěná budova se změní **na luxusní byty a obchody.** Pro PPF je to už **vyzkoušený postup.** Podobně zrekonstruovala dům číslo tři v téže ulici, v němž vznikl třípatrový obchodní dům pro francouzskou módní značku Louis Vuitton. Na sklonku loňského roku ho pak výhodně prodala. **BYZNYS / str. 6**

Zápisník
Jany Havligerové

Zásluhy je třeba ocenit

Manželka prezidenta Zemana dostala vojenskou Medaili generála Stanislava Čečka. Ta je připomínkou zásluh významného velitele Československých legií. Paní Ivana ji převzala za „významný přínos k prezentaci vojenské kanceláře prezidenta“ a za „zlepšování postavení žen v armádě“. Ocenění, jak uvedla, si velmi váží a bylo pro ni překvapením. Tedy pro nás také. Čistě pro pořádek a pro inspiraci připomínáme, že vyznamenání ještě neobdrželi prezidentka dcera Kateřina a hradní pes Darcy. Pokud jde o osobu prezidenta, obavy nemáme. Sokl pro monumentální pomník na Letenské pláni je stále volný.

Když už jsme o oceňování. Medaili Za zásluhy by zasloužil kolektiv úředníků ministerstva dopravy. Za inovativní přístup k vyhláškám a zákonům. Takovou kupu nesmyslů – počínaje změnou přednosti na kruhových objezdech a konče povinností vybavit rafty hasičím přístrojem, ještě nikdo nevymyslel.

Europoslanec Pavel Telička (ANO) hodlá s Andrejem Babišem důkladně probrat možnosti příští prezidentské volby. Je přesvědčen, že je nutné najít protikandidáta stávající hlavě státu. Tak to alespoň napsal na sociálních sítích. Od bývalého diplomata to není zrovna diplomatické.

Na závěr něco pro pamětníky. Bývalý generální tajemník ÚV KSČ Milouš Jakeš, letos v srpnu mu bude 94 let, by se rád dožil dne, kdy lidé přistanou na Marsu. Přání svěřil dokumentaristovi Pavlu Křemenovi.

Protagonisté dne

Petr KELLNER

MAJITEL PPF

Pustil se do silbného projektu přestavby paláce v pražské Pařížské ulici. Pokud dopadne podobně jako ta předchozí, slibuje tučnou odměnu.

str. 6

Josef MALECHA

ŠÉF RYBÁŘSTVÍ TŘEBOŇ

Podnik loni mírně zvýšil výlov ryb i jejich prodej. Na tržby a zisk to ale mělo kvůli vlivu záplav z roku 2013 opačný vliv.

str. 7

Barack OBAMA

PREZIDENT USA

Když před měsícem navštívil Kubu, vypadalo to na brzkou normalizaci obchodních vztahů obou zemí. Ted' se zdá, že to byla jen iluze.

str. 8

Foto: E15 Michael Tomáš

JEDEN HOT A DRUHÝ ČEHÝ. Splnit všechny představy lékařů nelze. Mnohé se totiž vylučují. „Kdyby byly splněny požadavky vedení lékařské komory, zkrachuje systém veřejného zdravotního pojištění. To by byl i náš konec,“ říká předseda Sdružení ambulantních specialistů Zorjan Jojko.

Zdravotnictví vře,
požadavky se různí

■ Splňte sliby, valí se na ministra zdravotnictví ze všech stran. Ten ale těžko všem vyhoví. Každý chce totiž trochu něco jiného.

Adéla Čabanová

Po spuštění kampaně České lékařské komory za zvýšení přílivu peněz do zdravotnictví se rázem ozvaly i další skupiny zdravotníků. Vedení ČSSD nešetří vstřícnými slovy. Ujišťuje, že s požadavkem odborů a komory na zvýšení platů zdravotníků příští rok o deset procent souhlasí. Do 300miliardového veřejného zdravotního pojištění chce poslat ze státního rozpočtu o 10 miliard korun více. Jenže kromě zvýšení zdravotnického rozpočtu se požadavky jednotlivých skupin liší a vyhovět všem bude nemožné.

Třeba ambulantní specialisté jsou sice na ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka naštvaní, že nesplnil slib a oni letos na svých účtech nevidí zvýšení ceny lékařské práce. S požadavky ko-

mory přesto nesouhlasí. „Kdyby byly splněny požadavky vedení lékařské komory, zkrachuje systém veřejného zdravotního pojištění. To by byl i náš konec,“ říká předseda Sdružení ambulantních specialistů Zorjan Jojko.

Ministr Němeček se snaží podsunout černého Petra ministru financí Andreji Babišovi. Ano, zdravotníkům může vyhovět, ale jen v těch hranicích, kolik získá pro zdravotnictví peněz.

Naráží například na požadavek komory, aby si pacienti mohli vybírat lékaře bez ohledu na smlouvu se zdravotní pojišťovnou. Pojišťovny by podle tohoto plánu musely uhradit péči ve všech zařízeních ve stejné výši.

Podobně je to s dalším návrhem komory, aby se zavedly

platové tabulky ve všech nemocnicích. S tím se neztotožňuje ani Koalice soukromých lékařů, ani představitelé nemocnic. Jojko nesouhlasí ani s formou protestu, kterou lékařská komora zvolila. „Lékaři jsou naštvaní, že komora straší lidi.“ Očekává se, že alespoň střeďeční sněm Lékařského odborového klubu podpoří požadavky lékařské komory. Na podporu ČLK už dříve vystoupily také některé lékařské špičky a zdravotnické odbory.

Ministr Němeček a celá ČSSD se snaží podsunout černého Petra ministru financí Andreji Babišovi. Ano, zdravotníkům může vyhovět, ale jen v těch hranicích, kolik získá na příští rok pro zdravotnictví peněz navíc.

„Vychází mu to docela dobře,“ soudí o této taktice exministr zdravotnictví a nyní poslanec TOP 09 Leoš Heger. „Tento protestor jsem neměl, protože jsem kýval na to, že se budu snažit hledat efektivitu,“ vzpomíná na podobnou protestní akci lékařů, kterou zažil. A dodává, že by Němeček mohl hledat řešení více uvnitř zdravotnictví.

Starostové budou hledat vizi, jež by Česko vyvedla z neklidu

■ Hnutí STAN jde do podzimních krajských voleb samostatně, v čele s novým předsedou. Pro letošní senátní volby platí spojení s TOP 09.

Jana Havligerová

Staronový předseda, nové vedení a snad i hledání nových spojenců. Takový je stav hnutí Starostů a nezávislých po víkendovém sněmu v Průhonicích. Šéfem hnutí se po dvou letech opět stal Petr Gazdík, současný místopředseda Poslanecké sněmovny. Místopředsedou pak kolínský starosta Vít Rakušan. Česko podle Gazdíka trápí „tichá

krize“ a neklid v souvislosti s uprchlickou krizí. Zemi také chybí strategická vize, jak tento stav překonat. „Starostové by měli být schopni takovou vizi nabídnout,“ uvedl Gazdík na sněmu.

Hnutí příští rok končí smlouva o spojení s TOP 09, hned na sněmu se o Starosty začali ucházet předsedové dalších opozičních i vládních stran. Vstřícný k nim byl především šéf hnutí ANO, ministr financí Andrej Babiš. Podle něj ANO se Starosty spojuje úsilí o transparentní a nekorupční řízení. Pochválil

je, že obce řídí se zdravým selským rozumem, a tudíž dosahují přebytků v hospodaření. Hnutí STAN pro změnu od ministra financí žádá,

aby zvýšil příjmy obcí na výnosech z DPH z 20,83 procenta na 23,58 procenta. Reagují tím na fakt, že Babiš hodlá zrušit podíl obcí na dani z hazardu. Šéf státní pokladny slíbil, že o opatření, které by podle STAN mělo platit od začátku příštího roku, bude ochoten diskutovat. STAN začne o novém spojení uvažovat až po krajských volbách. O prodloužení smlouvy o spolupráci by

stála i TOP 09. Obě uskupení podle čestného předsedy topky Karla Schwarzenberga tvoří „rozvedený pár“. Uvedl, že v osobním životě už rozvod zažil a za nejlepší na něm označil to, že se se svou ženou po letech znovu oženil.

Gazdík na sněmu získal 133 hlasů ze 144 možných. Šéfem byl zvolen na rok do řádné volby celého vedení. Hnutí již jednou šéfoval, a to od roku 2009, úspěšně jej dovedl ve spolupráci s TOP 09 do Poslanecké sněmovny. Před dvěma lety se nechal vystřídat libereckým hejtnanem Martinem Půtou. Ten se však předloni funkce vzdal kvůli obvinění z přijetí úplatku při rekonstrukci kostela svatě Máří Magdalény v Liberci. Gazdík od té doby STAN řídil.

Místopředseda
Poslanecké sněmovny
Petr Gazdík získal
na sněmu

133

ze 144 možných
hlasů.

Krátce

Sobotka nevyloučil žalobu kvůli kvótám

Premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) nevyloučil, že Česko by se zavedení trvalého mechanismu přerozdělování migrantů mezi státy EU bránilo žalobou. Doufá ale, že ve spolupráci s ostatními zeměmi se podaří schválení trvalých kvót zabránit, uvedl v televizi Prima.

Babiš chce zvýšit platy státních zaměstnanců

Ministr financí Andrej Babiš (ANO) je ochotný podpořit návrh, aby se v příštím roce zvedly platy státních zaměstnanců. V ČT řekl, že by se mzdy mohly zvýšit u vybraných profesí, a to okolo tří procent. O konkrétních návrzích bude ještě jednat koaliční rada a následně i vláda. ČSSD počítá s výraznějším přidáním. /čtk/

Šámal: Stát málo pracuje s recidivisty

Pavel Otto

Ministerstvo spravedlnosti znovu řeší problém s přeplněnými věznicemi, trestanců je už 22 tisíc. Podle šéfa rezortu spravedlnosti Roberta Pelikána (ANO) zavínil současnou situaci nový trestní zákoník platný od roku 2010. Předseda Nejvyššího soudu Pavel Šámal však takové vysvětlení považuje za zjednodušené. Zákoník sice přísněji trestá recidivisty, ale takové bylo tehdejší politické zadání, připomněl.

„V Česku je recidiva mimořádně vysoká. Je to proto, že se s recidivisty nepracuje, dostatečně se nevyužívají resocializační programy a programy pro práci s bývalými vězni po ukončení výkonu trestu. Teď je zpracovávána koncepce vězeňství, podle níž se využívat budou. To se ale mohly už dávno,“ uvedl v rozhovoru pro deník E15 Šámal.

Situaci ve věznicích komplikuje i to, že se málo ukláda-

jí alternativní tresty. „Probíhá to v určitých sinusoidách: přijmou se opatření, následuje snížení počtu nepodmíněně odsouzených osob a pak se počet zase zvýší. Ministerstvo mělo přijímat opatření systematicky a trvale už od roku 1990,“ dodal Šámal.

Pelikán chce, aby se do několika let zaměstnanost vězňů blížila sto procentům. Přínosem je podle něho nejen úspora peněz. „Klíčový je resocializační faktor. Když vězeň nemá práci, těžko povede po propuštění normální život,“ řekl.

Podle Vězeňské služby pracuje asi třetina z celkových 19,5 tisíce odsouzených. Dalších 2500 lidí je vazebně stíhaných. Věznice praskaly ve švech už koncem devadesátých let a pak na začátku minulých dekád. Tehdy počet odsouzených a vazebně stíhaných přesáhl 23 tisíc, což bylo o pět až šest tisíc osob více ve srovnání s jinými roky.

ROZHOVOR str. 10-11

BENEFIČNÍ KONCERT pro ACORUS

19. dubna 2016, Pražská křižovatka

Předkapela The Conditionals

David Koller

Uvádí Kateřina Kaira Hrachovcová

Vstupenky v síti **TICKETSTREAM** včetně cestovních kanceláří ČEDOK a FIRO-tour, www.ticketstream.cz

www.acorus.cz

Elon Musk, nejlepší provazochodec světa

■ Miliardář Elon Musk balancuje už roky nad propastí. Každý jeho nápad je bláznivý, bizarní. Ovšem jen do chvíle, než ho přetvoří ve skutečnost. Proto se stal ikonou dnešních dnů. A také miláčkem burz.

Jaroslav Matějka

V USA přede dvěma týdny způsobil, že se lidé zase po letech postavili do fronty na auto. Neváhali přitom složit tisícidolarové zálohy. Během několika dní si nový elektromobil Tesla Model 3, který se začne prodávat až příští rok, objednalo 325 tisíc zákazníků.

„Úctu si zaslouží všichni ti, kteří si již dříve koupili Roadster, Model S nebo Model X. To oni ukázali cestu,“ komentoval šilenství Musk, šéf automobilky Tesla.

A jako bonus dostal v tu chvíli ještě zprávu, že první stupeň rakety Falcon 9 – patřící jeho společnosti SpaceX – konečně dosedl při návratu na nevelkou plovoucí přistávací platformu u pobřeží Floridy. Stalo se tak deset minut poté, co raketa vynesla na oběžnou dráhu nákladní loď Dragon. Předchozí pokusy s takovýmto přistáním nebyly úspěšné.

NEZNIČITELNÝ

Muska ale nezdarý v minulosti nikdy nezkrušily. Naopak, co by jiného zabilo, jeho pokaždé posílilo. Nejvíce se to ukázalo v čase ekonomické krize v roce 2008, kdy byly všechny jeho firmy bezprostředně ohroženy, byl donucen propustit téměř třetinu zaměstnanců, zavřít závod Tesly v Detroitu.

„Bylo to opravdové ekonomické tsunami, co se na nás valilo,“ přiznal miliardář Musk později.

Málokdo tehdy věřil v existenci právě společnosti SpaceX. Konstrukteři a inženýři selhali – třikrát se pokusili neúspěšně vyslat raketu na

oběžnou dráhu. Musk však tři dny po posledním katastrofálním pokusu oznámil, že zjistil, kde nastala chyba a dodal, že sežene peníze a půjde do toho za měsíc znovu. Přitom předtím utratil v průběhu šesti let více než 100 milionů dolarů.

Lidé pracující v raketovém průmyslu se chytali za hlavy. Musk potřeboval dalších dvacet milionů, sáhl proto na svoje poslední peníze. A na čtvrtý pokus konečně uspěl. Vzápětí s ním uzavřela NASA kontrakt ve výši 1,6 miliardy dolarů.

SNÍLEK A OBCHODNÍK

Jako kluk Musk zbožňoval komiksy. „Přečetl jsem všechny. A spoustu dalšího, třeba Tolkiena, encyklopedie. Četl jsem od chvíle, kdy jsem přišel ze školy, až do okamžiku, než jsem šel spát,“ vzpomínal v rozhovoru pro agenturu Bloomberg.

Když mu bylo jedenáct let, pustil se do programování. Výsledkem byla počítačová hra s názvem Blastar. Ve dvanácti ji prodal za 500 dolarů.

Z Jihoafrické republiky, kde se narodil a v níž vládl tuhý apartheid, odešel v sedmnácti. Do Kanady odletěl před povinností narukovat. Studoval v Torontu, později v USA. Získal i stipendium prestižní Stanfordské univerzity. Na ní však pobyl jen dva dny, přednost dal podnikání.

S bratrem Kimbalem založil firmu Zip2. Vyvinuli editační software pro publikování na internetu. Podle Muska to nebylo nic převratného, nic, co by změnilo svět. Ale bylo to dost na to, aby to

převrátilo naruby jeho život. Compaq mu v roce 1999 za Zip2 zaplatil 307 milionů dolarů v hotovosti plus další desítky milionů dolarů v akciích.

TOČIL MILIONY

V březnu 1999 Elon Musk založil x.com, firmu na elektronické platby. Když zjistil, že už na trhu podobná existuje, tak se s ní spojil. Výsledkem byl PayPal, za který eBay v roce 2002 zaplatil 1,5 miliardy dolarů. Musk, kterému bylo v té době třicet let, dostal za svých 11,7 procenta akcií 180 milionů dolarů.

Ted' se konečně mohl nadechnout k samotným výšinám. A to doslova. Od mala snil o vesmíru, byl jím posedlý. Přemýšlel o Měsíci, Marsu, jejich osídlení. Takové sny má hodně lidí, on se však do jejich splnění pustil.

V červnu 2002 založil společnost SpaceX. Jako David vyzval na souboj Goliáše. Netajil se tím, že v jeho očích je NASA velká a zkosnatělá. Měl vizi, že bude do vesmíru přepravovat lidi a náklad mnohem levněji. A nakonec uspěl.

VŠEM NAVZDORY

Vedle toho se pustil i do solárního byznysu. Společně se svým bratrancem Lyndonem Rivem, kterého pozval z Jihoafrické republiky, založil firmu SolarCity. Ta se brzy stala největší ve svém oboru v USA. Každý měsíc instalovali 500 sad jednoduchých solárních panelů na rodinné domy i obří kancelářské komplexy. Opět se prosadil se svojí filozofií „velkých

futuristických představ a malých nákladů“.

A stejně postupoval i v případě dalšího projektu, od kterého jej také všichni odrazovali, úspěšného elektromobilu. V dubnu 2004 se opět vydal proti proudu. Do rozjezdu automobilového start-upu vložil 6,3 milionu dolarů a zákazníkům nabídl luxusní roadster za více než 100 tisíc dolarů.

Sportovní vůz se vzduchem chlazeným elektromotorem se pyšnil výkonem 288 koní. Dosahoval maximální rychlosti 201 km/h a zrychloval z „nuly na sto“ za méně než čtyři sekundy. Vyvolal ohromný zájem celebrit, koupili si ho i herci Leonardo DiCaprio či George Clooney, ale pramalý u investorů.

Elektromobilům tehdy nikdo nevěřil a Tesla se ocitla v problémech. Musk ji držel při životě finančními injekcemi, v roce 2007 jí poskytl dvacet milionů dolarů, o rok později znovu tu samou částku. Automobilce věnoval veškerý čas a jednal tvrdě. Odvolal její klíčové představitele včetně jednoho ze spoluzakladatelů Marka Eberhardta. „Trvalo nám rok, než jsme napravili ty největší chyby,“ přiznal v rozhovoru pro New York Times. Eberhardt si odvolání ale nenechal líbit a Muska zažaloval. Na veřejnosti se pralo špinavé prádlo.

BEZ SKRUPULÍ

Musk si toho ale nevšímal. Ostatně ostré lokty a patřičnou dávku bezohlednosti projevil už dříve. Odletěl do Německa a dojednal sedmdesátimilionový kontrakt s Daimlerem. Ten ho na chvíli zachránil.

Pak získal od americké vlády půjčku ve výši 465 milionů dolarů, za což byl silně kritizován. Na rozdíl od ostatních výrobců, kteří se pustili do výroby

elektromobilů či hybridů, ji ale záhy vrátil.

Na zrod nového sedanu najal Henrika Fiskera, ten stál u zrodu BMW Z8 nebo Aston Martinu DB9. Slavný designér projekt rozpracoval, ale pak znenadání s konceptem zmizel. Musk jen lakonicky prohodil: „Je vždycky obtížné nalézt vhodného partnera.“ A vzápětí Henrika Fiskera zažaloval.

V březnu 2009 konečně představila sedan Model S designéra Franze von Holzhausena. Stál o polovinu méně než roadster a to se projevilo na prodejích. V Norsku dokonce tento vůz jednu chvíli předstihl v prodejích evropský best-seller VW Golf a stanul na prvním místě. V roce 2015 se pak začal prodávat sportovní užitkový vůz Model X.

VZKAZ POCHYBOVAČŮM

Nyní je tedy Musk opět na vrcholu. Přitom tomu před několika dny nic nenaseďovalo. Elektromobily značky Tesla se v prvním čtvrtletí letošního roku neprodávaly podle plánu, vázly dodávky dílů na jejich výrobu a s prvním stupněm rakety Falcon se stále nedařilo přistát na plovoucí plošině.

Investoři vesměs doporučovali akcie Muskových firem nenakupovat, naopak se jich zbavovat. V podtextu jejich sdělení bylo možné vyčíst obavy. Naznačovali, že se pořád jen jedná o bublinu hrozící splasknutím. Jenže poté, co se rozpoutalo šilenství kolem Modelu 3, se vše změnilo. Akcie Tesly se vydaly znovu nahoru.

Ovšem kdoví, zda si toho čtyřiačtyřicetiletý miliardář vůbec všiml. Žije projektem superrychlé dopravy nazvaným Hyperloop a hlavně cestou na Mars. Má nakročeno k osídlení rudé planety, na níž by chtěl jednou zemřít.

Autor je spolupracovníkem redakce

Elon Musk (44)

Narodil se jihoafrické Pretorii. Jeho otec Errol byl inženýr, matka Maye pocházela z Kanady a byla modelkou a nutriční specialistkou. V jedenácti letech se pustil poprvé do programování. V roce 1989 odletěl do Kanady, aby se vyhnul vojenské službě. V Torontu studoval dva roky obchod na Queen's College, pak pokračoval v USA na Pensylvánské univerzitě. V roce 1995 zde získal bakalářské tituly v oboru fyziky a ekonomie. První firmu založil s bratrem Kimbalem v roce 1995, jmenovala se Zip2. Jeho jmění činí podle Forbesu 14,3 miliardy dolarů.

Foto: E15 Michael Tomeš

NEJDRAŽŠÍ ULICE. Developer chce navázat na úspěch v Pařížské 3. Tam předloni rekonstrukci vytvořil třípatrový obchodní dům pro francouzskou módní značku Louis Vuitton.

Kellnerova PPF chystá luxusní byty

■ Pařížskou ulici v Praze čeká jedna z nejvýraznějších přeměn posledních let. Skupina PPF tam začne přestavovat další dům, tentokrát kromě obchodů i na luxusní byty.

Daniel Novák

V Pařížské ulici v centru Prahy se schyluje k velkému developerskému počínání v režii nejbohatšího Čecha Petra Kellnera. Na nákupní třídě považované za výkladní skříň luxusu přestaví jeho skupina PPF secesní dům v čísle popisném 22 na nové obchody pro movité zákazníky.

Budova je v současnosti prázdná a čeká na příjezd stavbařů. Tomu již nic nebrání, protože investor už má v ruce stavební povolení. Bude to teprve třetí celková rekonstrukce v ulici za poslední dekádu. Developer hodlá navázat na úspěch, který se mu podařil na adre-

se Pařížská 3. Tam předloni rekonstrukci vytvořil třípatrový obchodní dům pro francouzskou módní značku Louis Vuitton. Nový obchod se stal největší retailovou jednotkou v Pařížské. Projekt PPF završila na sklonku loňského roku prodejem do fondu Komerční banky. Cena zveřejněná nebyla, leccos ale naznačuje výnos, s nímž ho fond koupil. Stlačil ho ke čtyřem procentům, což v tuzemských realitách znamená rekord.

Bylo to dokonce ještě níže než dosavadní rekord z roku 2013, který rovněž padl v Pa-

řížské. Tehdy Česká pojišťovna od italské Fim Group koupila nově rekonstruovaný a plně pronajatý dům v čísle 26. Počáteční výnos se tehdy s cenou kolem dvaceti milionů eur dostal pod 5,5 procenta. Z hlediska ceny za metr čtvereční ještě nikdo v Česku více za nemovitost nezaplatil.

„Nájemné za nejlepší obchody v této ulici vzrostlo za posledních deset let více než na dvojnásobek původních nájmu,“ komentoval lokalitu Tomáš Soukup, vedoucí retailového oddělení poradenské společnosti JLL.

O prostory v Pařížské je mezi luxusními značkami velká strkanice. Nabídka je totiž omezená. Obchodníci proto neváhají dlouho vyčkávat, než se naskytne vhodná příležitost. Nebo expandují do okolních ulic Široké, Kostečné a na Staroměstské náměstí. Mezi značkami v Pařížské nechybí zvučná jména typu Cartier, Hermes, Rolex nebo Vertu. U běžné velkého obchodu se teď v Pařížské platí za čtvereční metr kolem 220 eur.

Čínané v Pařížské

Roky nákupům v Pařížské kralovali Rusové. Nyní se karty obrací ve prospěch čínských a korejských turistů. Zatímco podíl Rusů na celkových útratách v Pařížské z řad turistů mimo EU loni klesl ze 44 na 24 procent, čínský naopak vyskočil ze 14 procent na pětadvacet, vyplývá z dat společnosti Global Blue.

Češi zkoušejí Brazilcům prodat „únikové“ hry

■ V Česku už funguje víc než čtyřicet takzvaných exit games. Rostoucí zájem o netradiční zábavu využil projekt Puzzle Room, který koncept nabídl i brazilskému trhu.

Petr Švihel

Češi představili Brazilii novou formu zábavy. Jde o takzvané únikové hry. Hráči zavření v místnosti řeší logické rébusy s cílem dostat se ven. Zuzana Kosáková spustila s partnery z marketingu projekt Puzzle Room přede dvěma lety, nyní již několik firem nabízí víc než čtyřicet specifických únikových her. Kosáková proto zkouší expandovat s úspěšným konceptem na nejlidnatější latinskoamerický trh.

V celé jedenadvacetimilionové brazilské megapoli Sao Paulo byla přitom při příchodu českého projek-

tu jen jedna konkurenční úniková hra.

„Tím, že tady únikové hry nikdo neznal, vznikl problém, protože si to hned všichni začali spojovat s gamblingem a nechtěli nám kvůli tomu například v žádné bance založit účet,“ říká Kosáková. Spustit brazilský Puzzle Room se ale v polovině loňského roku úspěšně podařilo a podnikatelka už prodala nápad jako franšizu i do druhého největšího města Ria de Janeiro.

„Lidé si tu raději koupí franšizu, než aby podnik s rizikem rozjížděli sami. V Čechách je to spíš naopak,“ připomíná Kosáková. Zálusk má i na španělsky mluvící země Jižní Ameriky, kde zatím mnoho únikových her k dispozici není.

Projekt Puzzle Room tak současnou vlnu zájmu o nový fenomén únikových her neboli exit games úspěšně využil i v zahraničí. Rozjel pobočku také ve švýcarském Curychu pod názvem ZurichEscape.

Elektronický herní trh silně roste

Marek Schwarzmann

Příjmy firem v oblasti elektronických sportů, tedy placených on-line her, loni v Česku přesáhly hranici tři milionů dolarů a v posledních letech rostou ročně v průměru o čtrnáct procent. Vyplývá to ze statistik transakční společnosti Paypal a SuperData.

Počet fanoušků, kteří takzvané e-sporty v Česku sledují, firmy odhadují na 243 tisíc a do roku 2018 by se prý měl zdvojnásobit. „Objem nákupů v oblasti her a elektronických sportů v posledních letech stoupá

a nyní nezahrnuje pouze hry, ale také nejrůznější doplňkové zboží a služby, jako jsou nové postavy, zbraně nebo účty,“ říká Matt Komorowski, ředitel společnosti PayPal pro prodej ve střední a východní Evropě. Obor elektronických sportů rychle roste v celé Evropě a nyní dosahuje hodnoty více než 300 milionů dolarů. Očekává se, že čtrnáctiprocentní tempo růstu vydrží, v roce 2017 by tak příjmy zainteresovaných podniků měly dosáhnout téměř 343 milionů dolarů a v roce 2018 dokonce 390 milionů dolarů.

Plyn z nového Nord Streamu má téct na jih přes Česko

■ Plynárenské firmy mají zájem o výrazné navýšení kapacity plynovodů na hranicích mezi Českem a Německem, ukázal průzkum společnosti Net4Gas. Přes Česko by měl plyn proudit do rakouského Baumgartenu.

Jan Stuchlík

Stavba nového rusko-německého plynovodu Nord Stream II se stává realitou. Provozovatel českých plynovodů Net4Gas už začíná zpracovávat studii na zvýšení kapacity mezi Českem a Německem, Slovenskem a Rakouskem. Z průzkumu mezi zákazníky mu vyplynulo, že zájem o navýšení kapacity na hranicích jde do desítek miliard metrů krychlových za rok.

„Technické studie mají za cíl určit úroveň kapacity pro

AMBICIÓZNÍ STAVBA. Celý plynovod má stát 8,4 až devět miliard eur.

existující nebo nové body v soustavě a určit nezbytná opatření v rámci rozvoje. Zpracování obvykle trvá několik měsíců. Nejsme ale v přímém kontaktu s konsorciem Nord Stream II,“ říká Zuzana Kučerová, mluvčí

Net4Gas. Čísla odpovídají studii, kterou zpracovali přepravci plynu v Německu, a také záměrům samotného konsorcia, které chce nové potrubí na dně Baltského moře vybudovat. Na německé přepravce se jednotlivě obrátily

plynárenské firmy ohledně zvýšení kapacity plynovodů už loni v létě, potvrzuje Tatjana Braunová, mluvčí firmy Gascade, která provozuje německé plynovody. Spolek, do něhož patří Gazprom, koncerny E.ON

a Wintershall, Shell, OMV a Engie, chce třetinu plynu z nových trubek Nord Streamu posílat do Nizozemska. Dvě třetiny pak mají téct do rakouského Baumgartenu. Tam by se měl plyn dostat přes Česko.

Na hranice s Českem by měl ruský plyn dopravit nový plynovod Eugal, prohlásil Ludger Hümbes, manažer Gascade. Pokud budování Nord Streamu II začne podle představ konsorcia v roce 2018, bude se Net4Gas muset poměrně rychle rozhodnout, jak dál plyn do Rakouska dopraví. Plánované propojení mezi Břeclaví a Baumgartnem nemá dostatečnou kapacitu. Variantou je posílit trubky na Slovensko, kam plyn pro Rakousko doveďou plynovody Eustreamu, v němž drží 49 procent akcií Energetický a průmyslový holding.

Konsorcium si zatím nepřipouští, že by mu měl Brusel stavbu Nord Streamu II zhatit. Německý výrobce Europepipe už podle listu Die Welt obdržel 40 procent celkové hodnoty zakázky. Plynovod má stát 8,4 až devět miliard eur. Místopředseda Evropské komise Maroš Šefčovič ovšem nedávno prohlásil, že projekt zhorší energetickou bezpečnost EU. **NÁZORY str. 12**

V Třeboni vylovili více ryb, ale tržby rybářství klesly

■ Tradiční dodavatel kaprů investoval do nákupu rybníků. Nyní je hodlá za 25 milionů zrekonstruovat.

Dušan Kütner

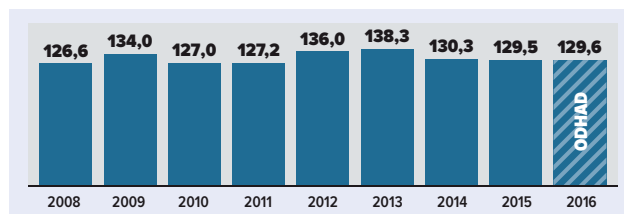
Rybářství Třeboň loni zvýšilo výlov ryb o dvě procenta na 3337 tun. Rostl i prodej. Na tržby a zisk to ale mělo opačný efekt. Tržby klesly o necelé procento na 130 milionů, což je nejméně za poslední čtyři roky, čistý zisk pak dokonce o třicet procent na zhruba 19 milionů korun.

„Hospodářský rok byl podle předpokladu poznamenán povodňovými škodami z léta 2013 a to se projevovalo nižším

výlovem na postižených rybnících,“ uvedl předseda představenstva Rybářství Třeboň Josef Malecha. Celkové výsledky podle něj poznamenaly i nedostatek srážek a příliš teplá zima.

Povodně se v posledních dvou letech projevovaly i ve výrazném přesměrování investic. Na ně dala předloni firma 28,7 milionu korun, o deset milionů více než o rok dříve. Na stavební investice do sádek či skladů přitom šlo celých 18 milionů korun, zatímco v roce 2013 to bylo pouhých 229 tisíc a ještě o rok dříve 1,8 milionu. V předchozích letech přitom šla drtivá část investic přímo do rybníků. Loni rybářství investovalo přes

Rybářství Třeboň (prodej ryb v mil. Kč)

Pozn.: hospodářský rok začíná vždy 1. října a končí 30. září

Pramen Rybářství Třeboň

třicet milionů korun, přičemž největší investicí bylo odkoupení rybníků v Plané nad Lužnicí od Státního pozemkového fondu za 21 milionů. Plán investic pro letošní rok počítá s částkou 25 milionů, z toho na rekonstrukci rybníků by dala čtyři pětiny a zbytek na nákup strojních investic.

Plány pro letošní rok mají rybáři standardní. Předpokládaný výlov pro sezonu do konce září je 3200 tun ryb, z toho tradičně přes devadesát procent tvoří treboňští kapři. To by mělo podniku přinést tržby ve výši zhruba sto třiceti milionů korun.

Krátce

AHG nabídla státu podíl v OKD

Součástí návrhu na reorganizaci OKD, který mají telé firmy, skupina Ad Hoc Group, předložili v březnu vládě, je účast státu ve výši čtyř miliard korun výměnou za akciový podíl. Skupina také navrhla, že odepíše 420 milionů eur dluhu a dodá do firmy hotovost 35 milionů eur.

Samosprávy odmítly halu Amazonu

Samosprávy okolních městských částí i obcí ne-souhlasí s halou pro Amazon u Horních Počernic. Firma bude muset získat posudek EIA. Odvolání firmy P3 Logistic Parks magistrát neuznal. Hala měla stát už letos. /čtk/

Více E15.cz

Obamova snaha srovnat obchod s Kubou drhne

■ Bezmála měsíc po historické návštěvě prezidenta Baracka Obamy naděje na zrušení obchodního embarga vyšuměly.

Zdeněk Pečený

Demokratický americký prezident Obama svou politikou smíření vůči Kubě naráží u většiny republikánů. Bez jejich podpory však nemá šanci cokoli v Kongresu prosadit. Jeho dolní komoru – Sněmovnu reprezentantů – totiž s velkou rezervou republikáni ovládají.

Ačkoli v březnové delegaci prezidenta Obamy na Kubu byli také republikánští kongresmani, ti, kteří si přejí zrušení obchodního embarga, jsou ve své straně v menšině. Jedním z nich je republikánský poslanec Reid Ribble. „Moje poučení z cesty na Kubu je, že to

nebude tak lehké a rychlé, jak si prezident Obama myslí,“ boří Obamovy naděje na brzké zrušení embarga Ribble. „Raul Castro je stále něco, přes co vlak nejede, a proto vím, že to republikány ovládaným Kongresem neprojde,“ sdělil deníku Washington Post.

Například víkendové dění na Kubě mu dává za pravdu. Prezident Raúl Castro v sobotním projevu při zahájení sjezdu Komunistické strany Kuby varoval, že USA jsou rozhodnuty udusit kubánskou revoluci, navzdory obnovení vztahů a návštěvě prezidenta USA Baracka Obamy v Havaně. Zdůraznil, že model jedné (komunistické) strany je nezbytný k ochraně systému. Odmítl také privatizaci a delegátům sjezdu

slíbil, že nepřipustí šokovou terapii v ekonomice.

Obama tak v učebnicích dějepisu nejspíše nezanechá stopu jako ten, kdo zrušil více než půlstoletí trvající obchodní blokádu Kuby.

„Konec embarga bude muset počkat, až bude Castro a Obama pryč,“ uvedl Ribble. „Teprve nová generace kubánských a amerických politiků nabídne příležitost.“

Republikánská strana zatím zůstává hluboce rozdělena na ty, kteří bojují za farmáře a podnikatele, kteří vidí v Kubě nový trh, a na ty, kteří podporují stanovisko Kubánců žijících v USA. Ti považují jakékoli uvolnění ekonomických sankcí předtím, než skončí porušování lidských práv, vyložené za dárek pro bratry Castrovy.

Podle Raúla
Castra jsou USA
rozhodnuty udusit
kubánskou socialistickou
revoluci.
Odmítl také
privatizaci.

Foto: profimedia.cz

LAVINA. Letecký pohled ukazuje sesuv půdy nad obcí Mimami-Aso v prefektuře Kuamot/o.

Japonsko a Ekvádor zasáhla zemětřesení

Japonští záchranáři v neděli ráno zintenzivnili pátrání po možných přeživších v rozvalinách domů, které se zhroutily při silných zemětřeseních ve čtvrtek a v pátek. Dosud uváděný celkový počet 41 obětí na životech se zatím nezvýšil, ale nejméně 11 lidí je nadále pohřešováno v nejméně postižené oblasti Kumamoto. Pomoc japonským úřadům nabídla americká armáda.

První zemětřesení udeřilo ve čtvrtek večer místního času v provincii Kumamoto na ostrově Kjúšú a vyžádalo si nejméně devět mrtvých a přes 1100 zraněných. Podruhé stejný region zasáhly otřesy půdy o síle 7,3 Richterovy stupnice v sobotu ráno a přinesly smrt minimálně 32 lidem. Kvůli obavám z dalších možných otřesů úřady nařídily téměř čtvrt milionu obyvatel, aby opustili své domovy. Zemětřesení způsobila i další rozsáhlé materiální škody.

Postihla různým způsobem nemálo firem a některé (jako automobilky) musely dočasně zastavit výrobu. Toyota Motor například oznámila, že dnes na několik dní přeruší výrobu ve svých továrnách v zemi. Její provozy sice nebyly vážněji postiženy, ale projevuje se nedostatek součástek vyráběných subdodavateli, které neštěstí poznamenalo.

Silné zemětřesení zasáhlo v sobotu večer také pobřežní oblast Ekvádoru. Podle včera dostupných informací si vyžádalo více než dvě stovky mrtvých a další stovky zraněných. Oběti pocházely mimo jiné z měst Manta, Guayaquil a Portoviejo. Jejich počet se podle viceprezidenta Jorgeho Glase může ještě zvýšit. Otřesy měly sílu 7,8 Richterovy stupnice, úřady se obávaly ničivých tsunami. Prezident Rafael Correa se kvůli neštěstí vrátil z návštěvy Vatikánu do vlasti. /čtk, hý/

Sledujte E15.cz

Kurzovní lístek ČNB Platnost od 15. 4. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,458
Čína	1	3,700
Dánsko	1	3,632
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,606
Japonsko	100	21,990
Kanada	1	18,597
Maďarsko	100	8,705
Norsko	1	2,905
Polsko	1	6,289
Rusko	100	36,015
Švédsko	1	2,941
Švýcarsko	1	24,750
Turecko	1	8,387
USA	1	23,948
Velká Británie	1	33,971

Akcie na pražské burze 15. 4. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	64,40	-0,77
ČEZ	422,00	3,74
Erste Bank	693,00	1,24
Fortuna	89,70	-1,43
Kofola	415,10	-0,67
KB	4 890,00	1,90
NWR	0,16	6,67
O2 CR	250,00	0,04
Pegas	817,90	-2,50
Philip Mor. ČR	13 058,00	-1,07
PLG	208,00	0,00
TMR	630,00	0,00
Unipetrol	183,75	0,41
VIG	542,90	-0,02
Celkový objem (v tisících korun)	1 081 453,15	

BitGold loví uživatele i v Česku

Jako kryptoměna, ale bez související nejistoty – tak popisují její zakladatelé projekt BitGold, aplikaci umožňující převádět lokální měny na zlato a následně jej používat jako běžné platidlo. První uživatele už má kanadská firma i v Česku. Kritici BitGoldu vytýkají, že je takřka ideálním nástrojem pro praní špinavých peněz.

BitGold odstartoval loni. Po deseti měsících provozu se blíží prvnímu milionu. Hlavní využití platformy vidí její zakladatelé při mezinárodních transakcích. Systém umožňuje během vteřin převést peníze na zlato a to následně poslat jinému uživateli BitGoldu, který si jej poté může vybrat v libovolné světové měně. Ve srovnání

s tradičními bankovními převody přitom obě strany výrazně ušetří. Zatímco BitGold si z každého převodu měny na zlatý účet nebo naopak účtuje jednorázový transakční poplatek, banky si při průměrném mezinárodním převodu z celkové částky odečtou šest až sedm procent, uvádí firma.

Podle ředitele BitGoldu Darrella MacMullina si zlato na rozdíl od měn dlouhodobě drží stejnou hodnotu. „Třeba Big Mac jste si v roce 1985 mohli koupit za stejné množství zlata jako dnes a stejné je to i s dalším zbožím,“ řekl. BitGold tak využije mnoho Argentinců, kteří na „zlaté“ účty přesunuli své úspory v obavách z budoucího vývoje ekonomiky své země. /bru/ **Více E15.cz**

IZRAEL SI GOLANY PONECHÁ

Foto: Reuters

IZRAELSKÝ premiér Benjamin Netanjahu včera prohlásil, že **Golanské výšiny zůstanou navždy v rukou Izraele** a že **nadešel čas, aby to svět konečně uznal**. Židovský stát větší část tohoto území Sýrie obsadil po sedmidenní válce v roce 1967. Netanjahu svůj výrok pronesl před začátkem zasedání svého kabinetu na Golanských výšinách, které je vůbec prvním zasedáním izraelské vlády v této oblasti.

Krátce

Cruz uspěl ve Wyomingu

Republikánský uchazeč o nominaci na prezidenta USA Ted Cruz si ve Wyomingu připsal další úspěch, když na tamním sobotním sjezdu získal všech 14 delegátů. Již v březnu mu tam vnitrostranické volby přidělily devět z 12 kandidátských hlasů, takže tu může počítat s nejméně 23 z celkových 29 delegátů.

Volby v Sýrii vyhrála Asadova strana Baas

Parlamentní volby v Sýrii, které se konaly 13. dubna na územích kontrolovaných režimem prezidenta Bašára Asada, vyhrála podle všeobecného očekávání vládnoucí Socialistická strana arabské obrody (Baas). Včera to oznámila volební komise. Sýrská opozice i Západ považují volby za nelegitimní, podle Ruska byly v souladu s ústavou země. /čtk/

Pohledem...

...Gregora M. Papucska

Konečně neděle!

Zhruba roční zoufalství rodin, osamělých otců a jejich ratolestí v Maďarsku je u konce. Tamní zákonodárci zrušili normu stručně zvanou „zákaz nedělního prodeje“. Vláda Viktora Orbána ji proti vůli většiny obyvatelstva prohnala parlamentem loni v březnu, a tentokrát ještě rychleji, téměř během jednoho prodlouženého večera, jej s odvoláním na vůli lidu zrušila. S hlavním argumentem: chtěli jsme a nadále chceme jen vaše dobro. Maďarský lid na to reagoval téměř unisono: my si to dobro ohlídáme! Vláda sice často zpátečku nezařazuje, ale tentokrát ji hrozilo fiasko v podobě referenda iniciovaného opoziční levicí, která v rozporu s historickými tužbami pracujících lidí bojovala za nedělní práci všemi prostředky. No co? Ta-

ková je politika, politizování až politikaření...

Pospolitý národ je teď tedy opět happy. Rozvedený tatka z karikatury už nemusí být nešťastný, že k němu děti odmítají chodit na neděli, protože nákupní centra jsou zavřená. Kompletní rodinky s dětmi se zase nemusí plahočit při nedělních výletech do Budínských vrchů, kde bydlím i já. Budu-li upřímný, z jedné strany jsem rád, že v lese zase uslyším ptáky a ne smartphony a jejich rozjívěné uživatele. Na druhou stranu ale pláču, protože do obchodu v sousedství opět začne kolem páté ráno vozit čerstvý chléb pekař. A ten, protože je samozřejmě načený, že musí dít i v den boží, tříská přepravkami tak, aby to vzal na vědomí opravdu každý z místních, kteří si snad mysleli, že si v neděli přispí.

Hlavní však je, že nikdo nebude lidem určovat, co mají dělat v neděli. Jenže pozor na bezbřehou volnost! Aby se nestalo to, co jistému chlápku, který oznamuje své manželce, že si v neděli zajezdí na koni, ale jeho drahá polovička ví své: „Z toho nebude nic. Volala kobyla, že je březí...“

A161002290

INZERCE

JAK BYDLÍTE VY?

Prožít život kvalitně můžete jen jednou.

Nenechte si život utéct mezi prsty a byďte spokojeně tam, kde to máte rádi.

800 500 506

více info na finep.cz

FINEP

Foto Jiří Salák Sláma

Každý nový ministr začíná od nuly. To je problém

■ Ministerstvo spravedlnosti podle **předsedy Nejvyššího soudu Pavla Šámala** neustále něco mění a přepisuje, každý nový ministr začíná se změnami ve vězeňství nebo s přípravou důležitých kodexů od začátku. „Už přes dvacet let chybí kontinuita v základních koncepčních otázkách,“ říká. Nápravu má přinést Nejvyšší rada soudnictví. Její vznik však naráží na odpor současného šéfa rezortu Roberta Pelikána (ANO).

Pavel Otto

ES Počet vězňů v českých věznicích se má dál zvyšovat. Ministr Pelikán míní, že za to může nový trestní zákoník platný od roku 2010, jehož jste hlavním autorem. Je to tak? Trestní zákoník samozřejmě nastavuje sazby a tím ovlivňuje postih osob. Ale to je dáno samotným smyslem zákoníku, tedy ochranou společnosti před trestnou činností. Můžeme debatovat o tom, do jaké míry bylo potřebné zavést recidivu jako

okolnost podmiňující použití vyšší sazby, a to zejména u majetkových deliktů nebo u zanedbání povinné výživy. Právě jejich pachatelé jsou často odsuzováni k nepodmíněným trestům.

ES Takže připouštíte, že zákoník je příliš tvrdý? Že zákoník bojuje s recidivou takovýmto způsobem, byl požadavek společnosti. Bylo to politické zadání. V době příprav zákoníku se mělo jít ještě dál: měla být zavedena přestupková recidiva, tedy postih opakovaného

páchání přestupků, čemuž jsem zabránil, protože to by byla už nesystémová změna. Nesporné je, že v Česku je recidiva mimořádně vysoká, nyní asi sedmdesátiprocentní. Základní otázkou je, proč máme tolik recidivistů a proč je jich tolik ve výkonu trestu. Je to proto, že se s nimi nepracuje, dostatečně se nevyužívají možnosti resocializačních programů a programů směřujících k zaměstnávání vězňů. A platí to zejména u programů pro propuštěné těsně po skončení výkonu trestu. Jde

o takzvané domy na půl cesty usnadňující přechod propuštěných do normálního života. Teď je zpracována koncepce vězeňství, podle níž se tyto programy začnou využívat. Ale to se mohlo už dávno.

ES Ministerstvo tedy zaspano.

Že s koncepcí vězeňství přichází až teď, rozhodně není chyba nového zákoníku. Už na to poukazují přes dvě desetiletí. Nejvyšší soud opakovaně upozorňuje na problematiku trestání a alternativních trestů, naposledy v roce 2014, kdy jsme zaslali náš rozborový materiál ministerstvu. Bohužel se reaguje až v posledních měsících. Kromě toho čísla dokládají, že za starého zákoníku, kdy se recidiva tolik nepostihovala, bylo v jednom období za mřížemi 23 tisíc vězňů, tedy ještě více než v současnosti. Probíhá to v určitých sinusoidách: přijmou se například alternativní tresty a procesní postupy jako v de-

vadesátých letech nebo velká novela trestního řádu v roce 2001 a pak následuje výrazné snížení počtu vězňů.

Problém je ale v tom, že se systematicky nepracuje ani s vězni, ani s alternativními tresty nebo alternativními procesními postupy neboli odklony. Zejména v posledních letech se využívají méně a po čase jsou vězňové zase přeplněné. Ministerstvo mělo opatření systematicky a trvale přijímat už od devadesátých let, kdy výrazně vzrostla vězeňská populace. Problém je potřeba řešit s předstihem a ne v okamžiku, kdy nastanou. To už bývá většinou pozdě.

ES Kde vedle přeplněných věznic vidíte nedostatky justice? Je to například pomalá práce soudů nebo to, že se nižší soudy neřídí nálezy těch vyšších?

Z pohledu globálních i evropských statistik pracuje česká justice naprosto srovnatelně s jakoukoli západní demo-

|| Z pohledu globálních i evropských statistik pracuje česká justice naprosto srovnatelně s jakoukoli západní demokracií. Nakonec i fakt, že odsouzených je tolik, ukazuje, že soudy fungují.

kracií. Nakonec i fakt, že odsouzených je tolik, ukazuje, že soudy fungují a dostávají viníky závažných trestných činů za mříže, což je hlavní smysl trestních soudů. Samozřejmě jsou problémy s určitými typy kauz, které trvají příliš dlouho. Je to zejména oblast hospodářské kriminality, korupce, tedy složité případy. Tam by mohlo být řízení kratší, vyřešit je potřeba i odškodnění za průtahy.

Skutečnost, že nižší soudy ne vždy respektují názory vyšších soudů, včetně Nejvyššího nebo i ústavního, je velmi negativní jev. Občas se dokonce stává, že nižší soud nerespektuje ten vyšší opakovaně nebo ho i kritizuje. Hierarchie soudů je tedy proto, aby judikatura byla jednotná a občané měli právní jistotu, že obdobná věc bude rozhodnuta stejně v Mostě, v Praze nebo v Brně.

EB Před jmenováním do čela Nejvyššího soudu jste byl šéfem rekodifikační komise ministerstva spravedlnosti, která připravovala nový trestní řád. Nahradiť měl už nesčetněkrát novelizovaný kodex z roku 1961. Jak jste byli s přípravou daleko? Stihla by vládní koalice nový řád projednat a schválit?

|| Otázka je, jestli má být tolik nepodmíněných trestů. Trestní zákoník upravuje celý systém alternativních trestů a máme i dostatek procesních odklonů. Bohužel se nedostatečně využívají.

Myslím, že práce pokračovala a bylo možné ji dokončit. Pan ministr Pelikán se ale vyjádřil v tom smyslu, že nový trestní řád by byl příliš uspěchaný a že se podobné kodexy píší patnáct či dvacet let. To je samozřejmě pravda. Je ovšem potřeba si uvědomit, že na rekodifikaci trestního řádu se nezačalo pracovat po nástupu exministrny Heleny Válkové, ale už na začátku minulých dekád. Nebylo to tedy tak, že bychom před dvěma roky začínali od nuly. Mohli jsme zahájit přípravu konkrétních paragrafů, což není práce na léta. Nová komise pokračuje ve stejném tempu jako my, jen se práce zbytečně přerušila. Kromě toho se částečně přepsalo to, co jsme už připravili, což považuji také za negativní.

EB Podle ministra se o novém trestním řádu léta debatuje a zpoždění o pár let prý není katastrofou. Není pravda, že se o něm jen bezvýsledně debatuje. Skutečně se na něm pracovalo, jsou dva věčné záměry schválené předchozími vládami a materiál nazvaný Východiska a principy nového trestního řádu schválený touto vládou. Jde jen o to převést je do paragrafů.

EB Proč jsou nový trestní řád a nový občanský soudní

řád potřeba a jak jejich neexistenci pocítí občané, orgány činné v trestním řízení a soudy?

Pan ministr má pravdu, že to není katastrofa, systém bude nějak fungovat. Potřeba nových kodexů je dána tím, že trestní řád už je starý a koncepčně nevyhovující, byl vytvářen za jiného režimu, kdy platily jiné zásady než ty odpovídající moderním kodexům. To, že nové řády chybějí, občané bezprostředně a zásadně nepocítí. Jde spíše o to, jak je řízení nastaveno a jestli umožňuje efektivní projednávání případů bez průtahů a za dodržení lidských práv a svobod, na něž se nyní klade mimořádný důraz. Kodexy musí také odpovídat evropské legislativě a judikatuře. Zdánlivě může jít o nevelké změny, ale výsledný posun může nastat velký. Poukázal bych například na velkou novelizaci trestního řádu, která byla schválena v roce 2001. Tehdy se projevila ve vazebních řízeních. Systém byl nastaven mnohem lépe, výrazně se snížil počet vazebně stíhaných a podstatně více se využívalo odklonu v trestním řízení.

EB Nový trestní řád měl hlavně zefektivnit a zrychlit řízení od obvinění až po rozsudek. Souhlasíte? Jistě. Jde o efektivitu a rychlost za dodržení Ústavy

a Listiny základních práv a svobod. Trestní řízení do těchto práv a svobod výrazně zasahuje a orgány činné v trestním řízení musí dodržovat i judikaturu Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva.

EB Ale kdyby bylo řízení rychlejší, věznice by byly ještě přeplněnější. Taková vysvětlení jsou značně zjednodušující. Když soudy pracují efektivně a rychle, je to pro společnost bezesporu přínosné. Otázka je, jestli má být tolik nepodmíněných trestů. Je potřeba zmínit jeden velmi důležitý fakt: český trestní zákoník upravuje celý systém alternativních trestů a máme i dostatek procesních odklonů. Bohužel se nedostatečně využívají. To není vina zákoníku, ale jeho uplatňování. Nejvyšší soud si nechal udělat průzkum, z něhož to jasně plyne. Na jeho základě jsme navrhli legislativní kroky a předali je soudům nižších stupňů i ministerstvu. A až po dvou letech vzniká komise, která se tím začne zabývat. Ovšem vláda už je za polovinou volebního období. Komise sice dospěje k nějakým výsledkům, ale protože se po volbách může změnit ministr, vznikne nová komise a začne se zase od začátku. To je asi největší problém české justice. Každý ministr přichází s novým řešením a to předchozí končí někde ve skříni.

EB Týká se to i Nejvyšší rady soudnictví neboli soudcovské samosprávy, po níž soudci volají už přes dvacet let. Kromě nového trestního řádu a nového občanského soudního řádu jde o další ze slibů vládní koalice, který zůstane nesplněn. Proč ani v této otázce nenalezli soudci s exekutivou shodu? Na to neumím odpovědět, paní ministryně Válková byla pro, pan Pelikán je proti. Nejvyšší rada soudnictví je důležitá právě pro udržení kontinuity v justici, aby se nezačínalo stále od začátku. Byl by to obrovský posun proti tomu, jak v základních koncepčních otázkách už přes dvacet let funguje ministerstvo. Velmi mě mrzí, že s panem ministrem nemůžeme nalézt společnou řeč. S předsedou Nejvyššího správního soudu Josefem Baxou pracujeme v justici už dlouho, působili jsme i na ministerstvu. Stejný názor má

předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, sám bývalý ministr. Jsme přesvědčeni, že dříve či později soudcovskou samosprávu prosadíme. I proto, že funguje ve většině zemí Evropské unie. Pro Česko je nejlepším řešením.

EB Jak budete postupovat? Budeme dál přesvědčovat politickou reprezentaci, že to je dobrý koncept. Zatím jsme našli pochopení u předsedy Senátu Milana Štěcha a šéfu ústavně-právních výborů obou komor parlamentu, setkali jsme se premiérem Bohuslavem Sobotkou a jednáme s dalšími vlivnými politiky. Doufáme, že ještě v tomto nebo v příštím volebním období budeme úspěšnější. Radu chceme nejprve zakotvit v ústavě a pak několik let připravovat samotný zákon, aby byl kvalitní a byl přínosem pro společnost. Jsme si vědomi toho, že ne ve všech státech rada vždy fungovala dobře. Chceme postupovat uváženě a vyvarovat se chyb, aby rada pracovala nejen ve prospěch kvalitnější justice, ale zejména pro společnost, aby přispěla k právnímu státu a vymahatelnosti práva pro každého občana této republiky.

Pavel Šámal (63)

Je považován za jednoho z předních českých odborníků na trestní právo. Na Nejvyšším soudu pracuje od roku 1993, specializuje se na hospodářskou trestnou činnost. Je profesorem trestního práva, kriminologie a kriminalistiky, působí na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Je hlavním autorem nového trestního zákoníku, a než se stal šéfem Nejvyššího soudu, předsedal komisi ministerstva spravedlnosti, která připravuje nový trestní řád. Je také jedním z autorů zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a podílel se na přípravě mnoha dalších zákonů. Jako vedoucí autorských týmů zpracoval trestněprávní učebnice i komentáře trestního zákoníku, trestního řádu a dalších zákonů. V roce 2008 získal v oboru trestního práva cenu Právnické medaili a Plankovou medaili.

Tvář dne

„Moje poučení z cesty na Kubu je, že to nebude tak lehké a rychlé, jak si prezident Obama myslí,

řekl americký republikánský poslanec Reid Ribble
str. 8

Foto: profimedia.cz

Komentář

Martin Čaban

Prezident a kouzlo prostoty

Znárodnit. Jak prosté, milý Watsone. Vláda si už měsíce a měsíce láme hlavu nad osudem ostravských černouhelných dolů, jednoho z nejostudnějších a nejsmutnějších byznysových příběhů porevolučního Česka. A pak si prezident republiky pozve na Hrad hejtmana Moravskoslezského kraje a je to. Že je to právně neobhájitelné, protože současný institut vyvlastnění je silně provázán s podmínkou veřejného zájmu, za který záchranu krachující regionální firmy neschováte, ani kdybyste se rozkrájeli? Nevadí, udělejme to zvláštním zákonem.

To, co přichází z Hradu, samozřejmě není řešení. Je to heslo. Úderné, srozumitelné. Přesně v duchu doby, v duchu pevné ruky. Miloš Zeman dovádí umění politického populismu k naprosté dokonalosti. Vzhledem k tomu, že má silný hlas a nulovou odpovědnost, hravě předčí i takové snaživce, jako je Andrej Babiš s levnější pívem.

Ministr financí si totiž kvůli své funkci musí přece jen dávat pozor na pusy a sem tam činit nějaká rozhodnutí, která mají konkrétní dopady. Takové mantinely Miloše Zemana neomezují. Jeho jediným úkolem a touhou je udržovat se ve veřejném povědomí a držet čísla popularity vysoko. A on dávno správně pochopil, že klíčem je absolutní srozumitelnost. Samozřejmě je potřeba se vyhýbat těm zcela všeobecně nepopulárním ná-

To, co přichází z Hradu, není řešení. Je to heslo. Úderné a srozumitelné. Přesně v duchu doby, v duchu pevné ruky.

zorům. Nicméně aby politik vyvolal sympatie publika, nemusí nutně zcela rezonovat s jeho názorem. Stačí, když je jeho názor publiku srozumitelný – tím vzniká dojem zapojení do debaty, aťší třeba falešný, dojem, že politik „pojmenovává věci pravým jménem“.

S touhou po srozumitelnosti logicky souvisí inklinace k radikálním a jednoduchým řešením složitých problémů. Opevnění hranic. Označení názorových odpůr-

ců za „duševně nenormální“, které vyléčí policisté-psychiatři. Označení politických odpůrců za „různé Kalousky“. Označení islámu za „kulturu vrahů“. Obdiv k vůdcům, kteří seznali, že demokracie je překážkou efektivit rozhodování. Na jedné straně to vede k trivializaci a radikalizaci veřejné debaty. Možná až k sovětizaci, uvážíme-li chválu policejní represe „nenormálních“ oponentů a neúctu k nedotknutelnosti vlastnictví.

Ale pokud bychom se na to chtěli dívat z nějaké lepší stránky, možná by se čeští politici mohli v oné srozumitelnosti a v umění kontaktu s publikem trochu poučit. Nikoli snad probůh přejímat Zemanovy metody nebo tíhnout, ale docenit význam umění komunikace s veřejností a vyvolání dojmu účasti na debatě.

Na to se ve vládě i v parlamentu rádo zapomíná. Určitě lze srozumitelně vysvětlovat postoje, aniž by politik hned sklouzl k populismu. Moc se to ale nedaří i kvůli tomu, že politika je stále více udržováním než směřováním. Výsledkem je, že si veřejnou debatu a pozornost širokého publika uzurpují lidé, kteří dokážou vyvolat iluzi politiky, jež se vejde do jednoho hesla, do dvou vět, do 140 znaků tweetu tiskového mluvčího.

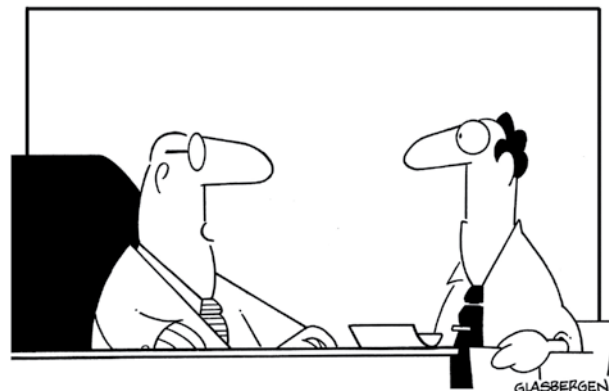
Glosa

Plynová realita

Politici míní, byznys mění. Rozšíření plynovodu Nord Stream, který má z Ruska do Německa ročně přivést dalších 55 miliard metrů krychlových zemního plynu, bude další rozbuškou ve vztazích uvnitř EU, už tak dost zjitřených. Proti stavbě plynovodu protestuje Slovensko a Polsko. Česko přes prvotní nesouhlas nakonec z koalice odpůrců vycouvalo. Tématu se chytila i Evropská komise. Ta tvrdí, že trubky zhorší energetickou bezpečnost EU, protože vyřadí z provozu tranzit plynu přes Ukrajinu.

Nic platné. Firmy, které plynovod chtějí postavit, se tváří, jako by se jich humbuk netýkal. Už rozdělují zakázky na stavbu a začínají se pít po dostatečné kapacitě trubek, které plyn z pobřeží rozvedou do zbytku Evropy. Tlak na komisi, aby od nového potrubí dala ruce pryč, roste. Kliku si v Bruselu podávají lobbisté v čele s bývalým německým kancléřem Gerhardem Schröderem, který šéfuje představenstvu stávajícího Nord Streamu. Za plynovod se bere i německá vláda. A ta dnes skutečně táhne za nitky evropské energetiky.

Jan Stuchlík

Omlouvám se, neposlouchal jsem. Můžete mi zopakovat všechno, co jste mi říkal od chvíle, kdy jste tu začal pracovat?

Šumava si zaslouží svou divočinu

■ Sněmovnou se protlouká nový zákon o ochraně přírody. Bude mít zásadní vliv na podobu národních parků.

Jiří Koželouh

Zdánlivě univerzální poučka říká, že pokud parcelu necháme ležet ladem, přinese nám méně, než když ji využijeme: volný pozemek zastavíme domem, pole osadíme obilím, v lese budeme rubat dřevo. Jiné moudro praví, že kdo najde díru na trhu, má šanci na tom slušně vydělat. Jenže co když je tou ekonomickou příležitostí právě ponechání území přírodě?

EKONOMICKÉ OKO

Aktuálně se ve sněmovně projednává novela zákona o ochraně přírody. Ta přináší úplně nová pravidla pro nejcenější části naší krajiny, tedy národní parky. Hraje se o to, dostane-li přednost divoká příroda zpřístupněná pro ohleduplné miliony návštěvníků, nebo jestli se prosadí podnikatelé s politickým vlivem – developeri a dřevařské firmy.

To první znamená, že se ve sněmovně ujme vládní návrh ministra životního prostředí Brabce, který bude dál upraven ekologicky uvažujícími poslanci a poslankyněmi. Dva rozdílné scénáře se týkají zejména našeho největšího národního parku – Šumavy.

Můžeme klidně na chvíli nechat stranou hodnoty nenahraditelného přírodního dědictví a podívat se na scénáře čistě ekonomickým okem. Kalkulačku potřebovat nebudeme, stejnou otázkou se totiž už zabývala renomovaná britská konzultační firma

KRÁSA. Kombinace šetrného hospodaření a divočiny nepodkopává to nejcenější – ekologickou hodnotu parku.

EFTEC. Ta hodnotila dva různé směry vývoje Šumavského národního parku.

KAM TEČOU PENÍŽE

Prvním z nich bylo dát větší prostor developerům, výstavbě a kácení stromů. To předloni navrhovala skupina senátorů kolem Tomáše Jirsy z ODS. Je prakticky jisté, že podobné choutky se v parlamentu objeví i nyní.

Podle studie EFTEC by případné přijetí „developer-ského“ návrhu zákona poškodilo ekoturismus i jeho rozvoj a nevratně by devalvovalo národní park. Zásadně by to snížilo klíčovou ekonomickou hodnotu mimořádně turistické a rekreační oblasti s divokou přírodou.

Taková „antiochranná“ pravidla by, pravda, pomohla vytvořit pracovní místa spojená s velkými stavbami, například lanovkou, většinou však jde o místa krátkodobá

a určená pro pracovníky odjinud. A zisky by vesměs plynuly mimo obce národního parku.

Druhým hodnoceným scénářem bylo rozšíření divočiny. Ten počítá s využitím celosvětového růstu poptávky po ekoturismu, z čehož plyne vytvoření ekonomické příležitosti díky příchodu návštěvníků do nově zpřístupněných oblastí s divokou přírodou. Současně nedochází k podkopání toho nejcenějšího – ekologické hodnoty národního parku.

Ekonomičtí experti EFTEC ve studii upozornili, že 81 procent turistů na Šumavě podporuje bezzásahovost na více než třicet procentech rozlohy národního parku, že 68 procentům z nich se nelíbily vykácené holiny a 52 procentům nevalil pohled na mrtvé stromy. Místní lidé si národního parku váží. Podle průzkumu agentury STEM se 77 procent obyvatel Jihočeského kraje domnívá, že šumavský národní park je díky přílivu turistů pro místní obce ekonomickým přínosem. Což ostatně i potvrzují ekonomické statistiky. Pouze necelá čtvrtina Jihočechů považuje národní park za překážku volnému podnikání. Hodnocení britských odborníků se týkalo modelového území Šumavy, ale výsledky v principu platí pro všechna vzácná přírodní území na celém světě.

PŮL DIVOČINĚ, PŮL MÍSTNÍM

Pokud chceme, aby z našich národních parků a jejich přírody měla užitek celá společnost i místní lidé a nikoli jen úzká skupina podnikatelů, nenechajme se unášet vášněmi a soustředíme se na seriózní čísla. A ta nejlepší získáme takovým zákonem, který dá polovinu národních parků divočině a polovinu šetrnému hospodaření místních lidí. Čím dříve, tím lépe. Podobně, jako je tomu ve všech slušných zemích a národních parcích Evropy.

Autor je programovým ředitelem hnutí Duha

Duel

Vnímám hrozby, jimž čelíme. Varuji hlavně před třemi z nich: korupcí, neefektivní správou a populismem. Ukážu vám, jak se má řídit země!

řekl nový ukrajinský premiér Volodymyr Hrojsman

Chybí důvěra. Mění se křesla, ale ne lidé. Proto strana Vlast odchází do evropské demokratické opozice. Je to poprvé, kdy budou v Radě demokratické síly ve vládě i v opozici,

řekla šéfka ukrajinské strany Vlast Julija Tymošenkova

Čtenáři píší

Ticho po pěšině

Jaroslav Martykán

Česká veřejnoprávní a další pravice média jsou vskutku nestraná a objektivní. V případě nástupu krajně pravicové a šovinistické Lidové strany Naše Slovensko do tamního parlamentu se okamžitě a bez zaváhání přidala k pravicovým slovenským i českým politologům. Přispěchala s tvrzením, že to nakonec byl vlastně „socan“ Robert Fico, který svými postoji k uprchlíkům a migrační krizi vyprovokoval slovenské voliče házet své hlasy Marianu Kotlebovi. Je ale zajímavé, že jiným hříšníkům naše média stejným metrem zdaleka neměří. O pouhý týden později zažila obdobný, ba větší úspěch v německých zemských volbách stejně ostře pravicová a šovinistická Alternativa pro Německo. S touto stranou, stejně jako na Slovensku s kotlebovci, nechce mít v Německu slušný politik nic společného. Zato tuto stranu svou osobní účastí na předvolebním mítinku i na plakátech explicitně podpořil guru české pravice a exprezident Václav Klaus. Žádný důrazný odsudek jsem ovšem ze strany českého tisku ani televizních stanic nezaznamenal. A to se ještě v současné době pořád Reportéři České televize chlubí, jak odvážně tepe do všech neřádů u nás. Nicméně v případě pravici zbožňovaného Václava Klause a jeho přímé podpory německé krajní pravice je ticho po pěšině. Jako ostatně u nás častokrát. A proč? Na modly se prostě nesahá.

Autor je ekonom

Pište nám

Vážení čtenáři, zajímá nás, co si myslíte.

Své názory a polemiky zasílejte na nazory@e15.cz. Nebo s námi diskutujte na našem webu (www.e15.cz), na Facebooku (www.facebook.com/denike15) či na Twitteru (@E15news).

Pohyb ledovců hýbe zemskými póly

Stranu připravil

Marek Schwarzmann

Výzkumníkům z Jet Propulsion Labs amerického NASA se podařilo odhalit dvě letité záhady související s vychylováním zemské osy.

Stolním glóblem prochází zemská osa čistě a přesně skrze jeho póly, v realitě však mírně kolem těchto ideálních pólů rotuje. Na běžný život toto vychýlení čítající ve skutečnosti jen několik metrů – historicky nejvyšší dosáhlo dvanácti metrů – prakticky nemá žádný vliv. V minulém století toto pravidelné kmi-

tání mířilo zhruba jedním směrem, a to ke kanadským ostrovům.

Někdy od roku 2000 se však výkyvy osy od původního směru ostře odchylojí a směřují k Britským ostrovům. Osa ujíždí až o sedmáct centimetrů ročně. „To je významný tah,“ uvedl jeden z vedoucích pracovníků výzkumu Surendra Adhikari. Tým jeho odborníků potvrdil dřívější domněnky geologů, že změnu způsobuje globální oteplování, respektive mohutné přesuny vod z tajících ledových mas na severu. Navíc ji významně podporuje úbytek pevninské vody z oblasti indického subkontinentu a Kaspického moře.

Právě překvapivá intenzita tohoto podpůrného efektu a vliv sušší pevniny se na změně podepsal nejvýrazněji. „Spin osy je velmi citlivý na změny kolem

45 stupňů zeměpisné šířky na severu i jihu,“ vysvětlil Adhikari.

Jeho tým však vyřešil ještě jednu, téměř sto let starou záhadu. Měření výkyvu zemské osy začalo v roce 1899 a od té doby vědci pravidelně pozorovali v intervalu jednou za šest až čtrnáct let její půlmetrové až 1,5metrové odchylky východním nebo západním směrem. Odborníci zjistili, že změny souvisejí s pravidelným střídáním suchých a vlhkých období v Eurasii. Suché roky odpovídaly východně a vlhké západně směřujícím výkmitům.

Vědci teď předpokládají, že díky novým poznatkům dokážou mnohem lépe předvídat globální změny klimatu. Zároveň se chystají na revizi historických záznamů, aby mohli zachycené jevy zasadit do kontextu nejnovějších pozorování.

PUTUJÍCÍ PÓL. Zelená šipka značí směr, kterým se v průběhu dvacátého století nejvíce posouvalo vychýlení rotační osy Země. Od roku 2003 se však hlavní vychýlení výrazně přesunulo směrem k Britským ostrovům. Změny nastávají v řádu metrů.

PŘECE JEN PŘIBÝVAJÍ

POPRVÉ ZA STO let vzrostl ve světě odhadovaný počet tygrů žijících ve volné přírodě. Potvrdily to Světový fond na ochranu přírody a organizace Global Tiger Forum. Při svém sčítání dospěly k číslu 3890 – a to v roce 2010 napočítaly pouhých 3200 volně žijících tygrů. Oba údaje jsou ale i tak velmi nízké oproti roku 1900, kdy volně žilo na sto tisíc tygrů. Někteří odborníci ale upozornili, že nynější vyšší zjištěný počet může také odrážet pokrok ve sběru dat. Více než polovina všech tygrů žijících ve volné přírodě (přesně 2226) pochází z Indie. Snad nevýznamnější pokles populace nastal v Indonésii, kde výroba palmového oleje, celulózy a papíru ničí lesy. V Kambodži už lze mluvit jen o katastrofě – tygři tam letos oficiálně vyhynuli.

Ekoletadlo živené řasami se vydá přes Atlantik

Stroj, který při letu zanechává nulovou uhlíkovou stopu, představil francouzský vývojář, podnikatel a dobrodruh Raphaël Dinelli. Nazval jej Eraole.

Energii pro pohon ultralehkého letounu obstarává sada speciálních solárních článků pokrývajících plochu křídel. Jakmile zapadne slunce, Dinelli přepne pohon na biopalivo z řas. Výběr a vývoj motoru a paliva zabral inženýrům více než dva roky. Dodatečný výkon při vzletu dodává letounu několik li-ion baterií. Kromě toho celá pětina energie potřebné k letu vzniká údajně rekuperací, jejím zpětným získáváním při plachtění.

Dinelli chce svým ekologickým dobrodružstvím upozornit na skutečnost, že při cestě dopravního letadla z Evropy do New Yorku připadne na jednoho cestujícího průměrně 1,8 až 2,7 tuny emisí oxidu uhličitého. Letec ovšem musí řešit ještě něco

jiného než ekologické aspekty. Na cestě v lehké a stísněné pilotní kabině bude mít o třetinu méně kyslíku než při běžných letech.

Odhadem šedesátihodinovou pout' bude muset dobrodruh zvládnout také bez autopilota. Dinelli se

přitom spolehne na své zkušenosti s nespaním, které získal jako veterán sólových plaveb na plachetnici. Maximální dostup ultralightu Eraole činí zhruba šest set metrů a nejvyšší dosažitelná rychlost se pohybuje kolem sta kilometrů v hodině.

DOBRODRUŽSTVÍ. Francouzský vývojář, podnikatel a dobrodruh Raphaël Dinelli připravuje svůj letoun Eraole na transatlantický let.

Oceňovací a znalecká
ZNALECKÝ ÚSTAV

Víme, jakou to má cenu

Znalecké posudky a odhady pro profesionály

- advokátní kanceláře
- insolvenční správce
- exekutorské úřady
- daňové a účetní auditory

www.posudek.com

Minirecenze

FILM
Kolonie

(Režie: Florian Gallenberger)
Po premiéře na Febiofestu doprovázené samotným Danielem Brühlem dorazil do kin další film, který chce široké publikum upozornit na dávné zlo. Tentokrát na existenci sekty vedené bývalým nacistou, který v Chile za Pinocheta ve své kolonii likvidoval nepohodlné politické vězně a obchodoval se zbraněmi. Němečtí tvůrci dramatické téma zpracovali jako mainstreamový melodramatický thriller plný upřímného rozhořčení a žánrových klišé. Zlovůle jedno-rozměrných démonických fanatiků sledujeme očima nevinného mladého západního páru, oba mají být Němci, ačkoli oba mluví v angličtině a každý s jiným přízvukem. Na Emmu Watsonovou je sice radost pohledět, ale v roli dívky odhodlané bez pomoci osvobodit svého milovaného střídá tři ne zcela přesvědčivé výrazy. Poměrně předvídatelný a monotónní příběh alespoň nepostrádá napětí, když už mu chybí autenticita.

Iva Přivřelová

KNIHY
Richard Bach:
Toulky s Puff

(Nakladatelství: Argo)
Fanoušci oblíbeného Richarda Bacha se dočkali dalšího románu spisovatele, jenž se proslavil světovými bestsellery Racek, Iluze, Jediný nebo Most přes navždy. Na rozdíl od nich je aktuální román poněkud slabším odvarem známých témat i motivů. Svojská filozofie autora se tentokrát promítá do jeho vztahu k nově zakoupenému hydroplánu, s nímž podniká zkušební lety. A spolu s přítelem, který vlastní letadlo stejného typu, se vydávají na vyhlídkové lety po Spojených státech. Pilot a spisovatel Bach pojmenuje svůj stroj ženským jménem Puff a vede s ním rozhovory jako se živou bytostí, přičemž v mnoha případech se i přes množství technických údajů stávají tyto rozmluvy na duchovní úrovni podobenstvím o vztazích jako takových. Autor horuje pro svobodu vyjádřenou právě v možnosti létat nad oblaky. Ke škodě grafické stránky knihu doplňují bohužel jen černobílé fotografie, jež zdaleka neilustrují krásy barev a pohledů shora, o nichž se v textu mluví.

Zuzana Dorogiová

PŘÍMÝ POHLED. James White (Christopher Abbott) odhaluje celou svou protikladnou osobnost.

Nekompromisní portrét pulzující energií

■ Americké nezávislé drama James White o střetu nedospělého mladíka s realitou strhává svou intenzitou a skvělými herci.

Iva Přivřelová

Nedospělý pohledný dvacátník James White se nedokáže vmanit ze svého neuspořádaného a poněkud sebe-destructivního newyorského životního stylu. K tomu nedlouho poté, co způsobil pozdvižení na pohřbu svého odcizeného otce, hrozí, že ho brzy opustí i jeho milovaná matka bojující s rakovinou. Pak už mu nezbude nikdo, kdo by ho zachránil před realitou dospělosti. Klopýtavé hledání sebe sama a omámené a zmatené mládí patří mezi oblíbené filmové náměty. Málokdy jsou ovšem podány tak syrově, intenzivně, upřímně a nekompromisně jako v tomto režijním debutu Joshe Mondy, nazvaném podle hlavního hrdiny James White.

Mond patří k nezávislé americké produkční firmě Borderline Films

z New Yorku, jejíž spíše temnou artovou tvorbu před třemi lety důkladně představil karlovarský festival. Jeho první snímek, který nejprve loni v lednu ocenili diváci na festivalu Sundance a pak získal tři nominace na „nezávislé Oscary“ Spirit Awards, viditelně vychází ze zážitků a emocí jeho samotného a lidí jemu blízkých.

James White je komplexní živá postava, muž zranitelný i arogantní, který se neprosí o naši lásku, ale od něhož nejde odvrátit oči, jak empaticky je zobrazen. Do hloubek jeho emočního stavu nás dostává nejen energická, bezprostřední kamera Mađara Mátyáse Erdélyho, který makrodetaily na tvář herce dokonale předvedl i v oscarovém Saulově synovi. Whiteův vnitřní svět na diváky přenáší také chaotická, pulzující atmosféra New Yorku a hudba mísící Raye Charlese, Billie Holidayovou, elektro a rap Kida Cudiho. Ten si ve filmu i zahrál postavu Jamesova nejlepšího kamaráda, další důležité osoby, kterou si mladík není schopen udržet.

V roli samotného Jamese na sebe nepřehlédnutelně upozornil Christopher Abbott, jeden z kme-

nových herců Borderline, dosud nejznámější ze seriálu HBO Girls. Ten ustojí všechny detaily, odhalí strach, paniku a zmatky, z níž vychází chyby kluka, který se dokáže postarat o nemocnou matku, ale ne sám o sebe. I Cynthia Nixonová, hvězda seriálu Sex ve městě, svou roli příliš milujícího rodiče hraje se srdcervoucí intenzitou, která se ovšem vyhýbá hysterii. James White může na papíře vypadat jako obvyklá epizoda ze života zhýčkaného Američana plného problémů prvního světa. Skýtá ale nebývale silný emocionální zážitek, zneklidňující a vzrušující zároveň.

Autorka je spolupracovnicí redakce

James White

(drama, USA, 85 minut)

Režie: Josh Mond

Hrají: Christopher Abbott, Cynthia

Nixonová, Scott Mescudi

Premiéra: 14. dubna

Hodnocení: 80 %

Příběhy odstřelovačů za druhé světové války

Zuzana Dorogiová

Kolektiv anglických autorů – vojenských historiků i samotných účastníků bojů – představuje deset vybraných profilů těch „nejlepších mužů i žen své doby“, kteří bojovali na obou stranách fronty. Živě a přitažlivě líčí nejen osudy jednotlivců, ale i vybavení odstřelovačů od pušek se zaměřovacími dalekohledy až po způsob maskování. Z mnoha přeživších po válce autoři hovořili.

„Pocity výčitek či pochybnosti oslabují mužův zabi-

jácký instinkt a snajpr, který si dovolí jim podlehnout, dlouho nevydrží. Je imperativem, aby pohlížel na zabíjení nepřátel jako na plácání much plácačkou, jako na zautomatizovanou činnost,“ komentuje myšlení odstřelovačů jeden z nich, instruktor, teoretik a historik Clifford Shore. Nejčastěji se odstřelovači rekrutovali z lovců, z těch, kteří „v době míru mají zájem o vystopování kořisti a její zabíjení“. Shore, jenž krom důležitých rolí ve vývoji britského odstřelování ve druhé svě-

Kolektiv autorů: Odstřelovači II. světové války

Nakladatelství:

Mladá fronta, 2015

Překlad: Jan Krist

Hodnocení: 80 %

tové válce ustanovil efektní odstřelovačský výcvikový program, považoval loveckou minulost za velkou výhodu úspěšného nasazení odstřelovačů. Těmi nejúspěšnějšími byli zejména Norové, Finové nebo navzdory pozdější propagandě sovětské vojáci. Ti vyrostli na Sibiři a byli zkušenými stopaři a dokázali snášet nástrahy počasí.

Jedinečná a čtivá kniha, jež přibližuje dosud nepublikované události a která potěší nejen milovníky historie druhé světové války, ale i přinutí k zamyšlení nad nesmyslností války. A to zejména když se čtenář ztotožní i s nepřátelskými vojáky a uvědomí si, že za každým odstřelovačem, ať je to Američan či Japonec nebo Němec, stojí člověk.

Tipy

E15

Nova Cinema • 20.00

BÍDNÍCI

Slavný román patří k častým předmětům filmových adaptací. Ve verzi Billa Augusta z roku 1998 se v hlavní roli Jeana Valjeana představí Liam Neeson.

Porovnej24.cz

Pojištění auta | Cestovní pojištění | Pojištění domácnosti

Úvěry | Energie

Odměny za sjednání

Doporučte klienta a získejte třeba 10 000 Kč

- ✓ Online srovnání a sjednání nabídek na trhu
- ✓ Zdarma pro poradce i veřejnost + slevy za sjednání online
- ✓ Minulý měsíc na odměnách vyplaceno: 1 037 900 Kč

810 800 080

Zaregistrujte se zdarma na:
www.Porovnej24.cz/poradci

Fototéma: Britské královně je 90 let

Foto: čtk 4x

(1) RODINNÁ IDYLA. Vévoda a vévodkyně z Yorku (později král Jiří VI.) se svými dětmi, princeznami Alžbětou a Margaretou a některými z jejich psů.

(2) KORUNOVACE. Princezna Alžběta se stala britskou královnou po smrti svého otce Jiřího VI. dne 6. února 1952. 2. června byla ve Westminsterském opatství korunována.

(3) NAROZENINY. Královna Alžběta II. si v Buckinghamském paláci prohlíží přání, která dostala k 80. narozeninám.

(4) DIAMANTOVÉ JUBILEUM. Oslavy 60 let panování britské královny Alžběty II. v roce 2012 byly velkolepé, jejich součástí byl i ohňostroj nad Buckinghamským palácem.

